

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2009/13/292

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak doende op het beroep van [appellante], gericht tegen het besluit van de examencommissie voor de opleiding Beleid, Communicatie en Organisatie (BCO) van de faculteit der Sociale Wetenschappen, verweerster, om een maatregel op te leggen in de vorm van uitsluiting van herkansingen gedurende het studiejaar 2008-2009 voor de vakken *Gezondheidszorg: beleid & organisatie* en *Being professional and accountable* en herkansing van beide vakken in het geheel in het komende studiejaar, omdat appellante plagiaat heeft gepleegd in de werkstukken die onderdeel uitmaken van de vakken.

I. Loop van het geding

Appellante heeft op 26 november 2008 het werkstuk, behorend bij het vak *Gezondheidszorg: beleid & organisatie* ingeleverd bij de examinerator. Op 2 februari 2009 heeft appellante het werkstuk voor het vak *Being Professional and Accountable* ingeleverd, samen met [medestudente]. Op 9 maart 2009 maakt de examinerator van het vak *Being PA* melding van plagiaat bij de examencommissie. De examencommissie neemt de melding in behandeling. Van de vermoedens van plagiaat wordt appellante formeel op de hoogte gesteld via een kopie van de brief van 9 maart. In de periode tussen het inleveren van het tweede werkstuk en de brief van 9 maart verneemt appellante alleen dat er sprake zou zijn van plagiaat. Zij neemt daarom contact op met de examinerator, samen met de genoemde medestudente. De pogingen om meer informatie te krijgen over de aard van het plagiaat, zijn tevergeefs.

Samen met [medestudente] appellante zich nog op 9 maart schriftelijk bij de examencommissie. Na een gesprek met de examencommissie op 24 maart ontvangt appellante op 30 maart 2009 de beslissing van de examencommissie. De beslissing houdt in dat appellante geen beoordeling krijgt voor het werkstuk van *Being Professional and Accountable*, dat het eerder bekend gemaakte cijfer voor het vak *Gezondheidszorg: beleid & organisatie* wordt geannuleerd en dat in het nieuwe studiejaar beide onderdelen geheel herkanst moeten worden.

Appellante heeft op 22 april 2009 beroep ingesteld tegen de beslissing van de Examencommissie BCO van 30 maart 2009. Het beroepschrift is tijdig ontvangen en is op 7 mei op het verzoek van het College van Beroep aangevuld. Het beroep is tijdig ingesteld en is ontvankelijk.

Op 8 mei 2009 is namens het College aan verweerster medegedeeld dat de voorgeschreven procedure vereist dat verweerster in overleg met de student nagaat of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Verweerster heeft appellante hiertoe uitgenodigd. De hoorzitting van 25 mei 2009 heeft niet tot een minnelijke schikking geleid.

Verweerster heeft vervolgens op 30 juni 2009 een verweerschrift ingediend. Het beroep is behandeld ter zitting van het College op 6 juli 2009.

Appellant is in persoon verschenen en is vertegenwoordigd door [...], advocaat.

Verweerster werd vertegenwoordigd door [...], lid van de Examencommissie BCO.

Partijen hebben hun standpunten mondeling toegelicht.

II. Feiten en geschil

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting, gaat het College uit van de volgende feiten.

2.1 Appellante verweert zich tegen de aantijging dat zij in het werkstuk *Gezondheidszorg B&O* de bronnen van de citaten niet, dan wel niet juist heeft vermeld. Appellante stelt juist alle bronnen te hebben vermeld. Zij heeft echter de oorspronkelijke bronnen vermeld, maar niet het artikel in de syllabus, waarin de oorspronkelijke bronnen vermeld stonden. Appellante meende dat dit de juiste wijze van citeren was.

2.2 Appellante erkent dat in het werkstuk van *Being P&A* door de tijdsdruk inderdaad enkele bronnen niet of niet juist zijn geciteerd. Het was appellante niet bekend dat zij ook had moeten refereren aan haar eigen, vroegere werk, waarvan ze in dit werkstuk opnieuw gebruik maakt. Appellante verkeerde in de veronderstelling dat de verplichting om naar bronnen te verwijzen alleen gold voor werk van derden. Voorts was appellante er niet van op de hoogte dat haar medestudente teksten uit eerder werk volledig heeft overgenomen in het werkstuk dat beide studentes gezamenlijk hebben ingeleverd.

2.3 Verweerster stelt dat appellante twee maal plagiaat heeft gepleegd. Bij het vak *Gezondheidszorg B&O* heeft appellante geciteerd uit teksten van anderen zonder of met verkeerde bronvermelding. Bij het vak *Being P&A* heeft appellante wederom geciteerd uit werk van anderen zonder bronvermelding en bovendien citeert zij uit eigen werk (namelijk het werkstuk van *Gezondheidszorg B&O*) zonder de referentie te vermelden, hoewel zij had moeten weten op grond van onder andere de Onderwijs- en examenregeling, dat dat nodig was.

III. Standpunten van partijen

3.1 Appellante acht de opgelegde sanctie disproportioneel en willekeurig. Appellante stelt dat zij er niet van op de hoogte was dat citeren uit eigen werk ook nadrukkelijk via een citaat dient te geschieden. Appellante verbaast zich hierover, omdat de voorgeschreven wijze van citeren ziet op de bescherming van de auteur. Daar is in dit geval geen noodzaak toe. Verder voert appellante aan dat zij studente is, afkomstig van het HBO en dus nog moet leren hoe de academische mores zijn. Appellante wijst er op dat de omvang van de overgenomen stukken relatief gering is: anderhalve pagina van in totaal 35 pagina's.

Anders dan haar medestudente is appellante van mening dat zij niet hebben afgesproken dat beiden volledig verantwoordelijk zijn voor het aangeleverde werkstuk BPA. De medestudente was onder meer verantwoordelijk voor de inleiding en theoretische hoofdstukken, appellante voor de uitwerking van de interviews die de grondslag voor de analyse vormden. Er is geen werkverdeling opgenomen in het werkstuk. Appellante wist dat haar medestudente dezelfde literatuur zou gebruiken voor het schrijven van 'haar' hoofdstukken Inleiding en Theorie als zij eerder had gebruikt voor haar werkstuk *Gezondheidszorg*. Appellante was er niet van op de hoogte dat haar medestudente de teksten uit haar werkstuk *Gezondheidszorg* zou gebruiken.

Appellante verwacht nog deze zomer haar afstudeerwerk te kunnen afronden. Haar is reeds een baan toegezegd per 1 januari 2010 bij dezelfde werkgever als waar zij nu haar bijbaan vervult, mits zij tijdig de opleiding afrondt. Omdat de opgelegde maatregel inhoudt dat appellante het vakken

Gezondheidszorg B&O en *Being P&A* het komend studiejaar geheel zal moeten herkansen in de periode november 2009 - januari 2010 zal zij ruim een half jaar later afstuderen dan was voorzien.

3.2 Verweerster bestrijdt in haar verweerschrift de stellingen van appellante. Appellante had van de vereisten bij het citeren op de hoogte behoren te zijn. De opleiding heeft daarvoor verschillende middelen ingezet. Genoemd worden onder meer de informatie daaromtrent uit de Onderwijs- en Examencommissie (artikel 3.7) en het eerste verplichte onderdeel van de masteropleiding (Interne Organisatieprocessen), waarbij aan de wijze van citeren aandacht wordt geschonken. Het moet voor appellante ook zonder nadere toelichting duidelijk zijn dat het twee maal studiepunten toegekend krijgen voor hetzelfde werk, niet is toegestaan. Verweerster licht nog toe dat in eerdere gevallen geen plagiaat is geconstateerd bij appellante. Het aantal werkstukken dat een student van deze opleiding moet inleveren, is overigens ook gering.

IV. Overwegingen van het College

4.1 Het College van Beroep is van oordeel dat appellante op de hoogte had behoren te zijn van de inhoud van het begrip plagiaat. Haar onjuiste opvatting daarover komt voor risico van appellante. Aan zowel het begrip plagiaat als aan de correcte wijze van citeren is door de opleiding in voldoende mate

aandacht besteed, zowel in woord (in ieder geval in de premasteropleiding en bij het eerste, verplichte onderdeel van de masteropleiding) als in geschrift (de syllabus die bij dat eerste onderdeel hoort). Ook in de Onderwijs- en Examenregeling van de opleiding wordt het begrip ‘plagiaat’ behandeld. Dat is niet anders als het gebruikte citaat uit eerder eigen werk afkomstig is. De wijze van citeren dient niet tot bescherming van de auteur, maar om gedane beweringen te verantwoorden, en daarmee voor derden controleerbaar te maken. Zo had het appellante zonder meer duidelijk moeten zijn dat het niet geoorloofd is tweemaal (delen van) eigen werk in te leveren zonder dat bij de tweede maal wordt aangegeven, dat het eerder ingeleverd eigen werk betrof.

4.2 Omdat de verantwoordelijkheid voor werkstukken die gezamenlijk worden ingediend, berust bij de indieners tezamen ongeacht onderlinge afspraken daarover, tenzij duidelijk is aangegeven wie voor welke onderdelen verantwoordelijkheid draagt, maakt het College van Beroep ook in dit geval geen onderscheid wie verantwoordelijk is voor het plagiaat: appellante of haar medestudente.

4.3 Anders dan verweerster denkt, is er een ruime variatie in het opleggen van sancties mogelijk binnen de grenzen die de wet stelt. Daarbij wordt rekening gehouden met recidive, de kans op herhaling, het gevolg voor degenen aan wie de maatregel is opgelegd etc. In het onderhavige geval is onvoldoende rekening gehouden met de situatie van appellante, zowel omdat het een eerste maatregel betreft, als vanwege de gevolgen voor de carrière van appellante, terwijl daar voor dat laatste onvoldoende grond is.

4.4 Het College van Beroep is derhalve van oordeel dat aan appellante terecht een maatregel is opgelegd. De opgelegde maatregel acht het College van Beroep echter disproportioneel. Om die reden zal het College concluderen tot vernietiging van het besluit waarin de maatregel is opgelegd, en zal aan de examencommissie opdragen een nieuw besluit te nemen. De op te leggen maatregel zal een voldoende, maar geen overmatig gevolg dienen te hebben voor appellante, bijvoorbeeld door het laten herstellen van de wijze van citeren in het werkstuk *Gezondheidszorg B&O* en het opnieuw laten schrijven van het werkstuk *Being P&A*, na 1 september 2009, zonder de verplichting de overige onderdelen van de onderhavige vakken opnieuw af te leggen.

V. Uitspraak

Het College van Beroep verklaart het beroep gegrond en vernietigt de bestreden beslissing van 30 maart 2009 ten aanzien van de opgelegde maatregel. Het College draagt de examencommissie op opnieuw een beslissing te nemen over de maatregel die aan appellante wordt opgelegd met inachtneming van de overwegingen van het College van Beroep, en wel vóór 1 september 2009.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 6 juli 2009 door prof. dr. L.H. van den Heuvel, voorzitter, prof. dr. A.P. Hollander en prof. dr. ir. G. van der Laan in aanwezigheid van mr. drs J.G. Bekker, secretaris.

Was getekend,

prof. dr. L.H. van den Heuvel
voorzitter

mr. drs. J.G. Bekker
secretaris